

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

Digitally signed by
Technical Scientific
Library, TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

METODOLOGIA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Note de curs

Chișinău
2022

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA INGINERIE ECONOMICĂ ȘI BUSINESS
DEPARTAMENTUL ECONOMIE ȘI MANAGEMENT

METODOLOGIA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Note de curs

Chișinău
Editura „Tehnica-UTM”
2022

CZU 001.891(075.8)
M 19

Lucrarea a fost discutată și aprobată pentru editare la ședința Consiliului Facultății Inginerie Economică și Business (proces-verbal nr. 4 din 21.02.2022).

Lucrarea este destinată studenților programelor de master, Facultatea Inginerie Economică și Business, fiind elaborată în strictă conformitate cu Curricula disciplinei.

Autori: conf. univ., dr. Vasile MAMALIGA
conf. univ., dr. Rina ȚURCAN

Redactor responsabil: conf. univ., dr. Rina ȚURCAN

Recenzent: conf. univ., dr. Rafael CILOCI

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN RM

Mamaliga, Vasile.

Metodologia cercetării științifice: Note de curs / Vasile Mamaliga, Rina Țurcan; redactor responsabil: Rina Țurcan; Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management.

– Chișinău: Tehnica-UTM, 2022. – 100 p.: fig., tab.

Aut. indicați pe vs. f. de tit. – Bibliogr.: p. 99 (14 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-790-3.

001.891(075.8)

M 19

CUPRINS

INTRODUCERE	5
1. INTRODUCERE ÎN TEORIA CUNOAȘTERII	8
1.1. Noțiuni de bază privind cercetarea în economie și management.....	8
1.2. Teoria cunoașterii științifice.....	11
1.3. Cunoașterea comună și cunoașterea științifică.....	13
1.4. Particularitățile și nivelurile cunoașterii științifice	17
2. TEORIA CUNOAȘTERII ȘI LOGICA CERCETĂRII.....	19
2.1. Teoria cunoașterii și paradigmele ei.....	19
2.2. Abordarea pozitivistă a teoriei cunoașterii.....	19
2.3. Constructivismul ca doctrină a cunoașterii științifice ...	22
3. METODOLOGIA CERCETĂRILOR ÎN ECONOMIE ȘI MANAGEMENT	24
3.1. Metodologia și epistemologia	24
3.2. Funcțiile teoriei științifice	28
3.3. Axiomatizarea – parte componentă a teoriei științifice .	30
4. STRATEGII, METODE ȘI INSTRUMENTE DE CERCETARE.....	33
4.1. Metode și instrumente de cercetare.....	33
4.2. Tipurile strategiilor de cercetare	34
4.3. Elementele strategiei de cercetare	35
5. CONSTRUCȚIA IPOTEZEI	41
5.1. Inducția și deducția ca sisteme metodologice de cunoaștere, construcția ipotezei	41
5.2. Tipurile de abordări în cadrul cercetării	44

6. MODELELE ȘI ROLUL LOR ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ.....	48
6.1. Observarea științifică.....	48
6.2. Măsurarea/cuantificarea în economie	51
6.3. Modelul în cercetarea științifică	54
7. TEHNICI ȘI INSTRUMENTE DE CĂUTARE ȘI COLECTARE A DATELOR.....	58
7.1. Identificarea surselor de informație	58
7.2. Tehnici de colectare a datelor	59
7.3. Tehnici de colectare directă.....	62
7.4. Simularea	65
8. INSTRUMENTE ȘI UNITĂȚI DE MĂSURĂ ÎN CERCETARE.....	68
8.1. Măsurarea în cercetare.....	68
8.2. Elementele măsurării: conceptul, unitatea de măsură, instrumentele și procedeele de măsurare.....	70
9. METODE DE PRELUCRARE ȘI ANALIZĂ A DATELOR .	75
9.1. Analiza cantitativă a datelor	75
9.2. Analiza calitativă a datelor.....	82
10. EVIDENȚIEREA REZULTATELOR CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE	89
10.1. Redactarea textelor științifice	89
10.2. Prezentarea rezultatelor științifice	91
10.3. Susținerea rezultatelor cercetării.....	94
BIBLIOGRAFIE.....	99

INTRODUCERE

Activitatea oricărui cercetător în diferite domenii ale științei depinde foarte mult de activitățile de cercetare cum ar fi: cunoașterea și dezvoltarea metodelor de cercetare în domeniul economiei și managementului, instrumentele de cercetare, strategiile de cercetare, construcția ipotezelor, tipurile de abordări, tehnicile și instrumentele de căutare a datelor, instrumentele și unitățile de măsură în cercetare, metodele de prelucrare a datelor, redactarea textelor științifice.

Scopul disciplinei *Metodologia cercetării științifice* constă în argumentarea răspunsurilor la întrebări prin aplicarea procedurilor științifice. Scopul principal al cercetării este de a afla adevărul care este ascuns sau care nu a fost încă descoperit. Deși fiecare cercetare științifică are propriul său scop specific, putem considera că obiectivele generale ale cercetării se axează pe direcțiile reprezentate în figura 1.

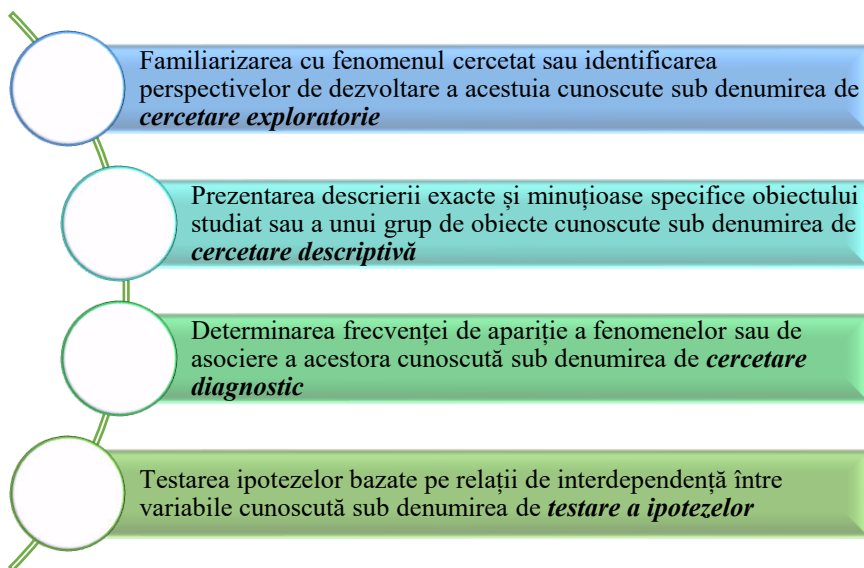

Figura 1. Principalele obiective generice ale cercetării științifice

Motivele care stau la baza implicării diferitor persoane în activitatea de cercetare științifică sunt foarte diferite și constituie un subiect de importanță fundamentală (fig.2).

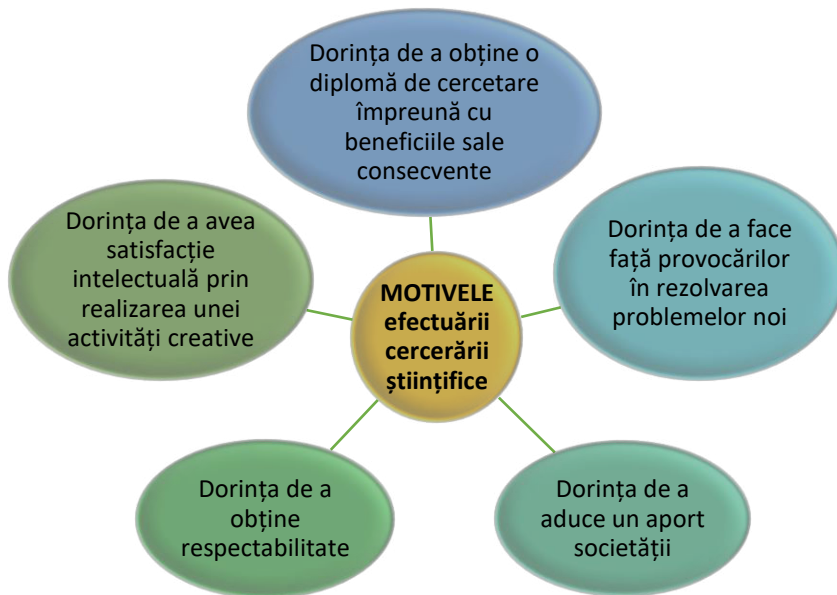

Figura 2. Principalele motive care stau la baza implicării în activitatea de cercetare științifică

Figura 2 nu conține o listă exhaustivă a factorilor care îi motivează pe oameni să se încadreze în activitatea de cercetare, mai existând o serie de factori cum ar fi: directivele guvernamentale, condițiile de angajare, curiozitatea pentru lucruri noi, dorința de a înțelege relațiile cauzale, responsabilitatea socială, dorința de a cunoaște realitatea, precum și alți factori care pot motiva sau în unele cazuri chiar obliga oamenii să efectueze activități de cercetare [5, p.2].

Obiectivul general al disciplinei *Metodologia cercetării științifice* prevede aplicarea principalelor elemente teoretico-metodologice specifice domeniului de cercetare prin stabilirea

obiectivelor concrete și cuantificabile, descrierea lucrărilor și funcțiilor, care determină forma și perioada desfășurării cercetărilor.

Obiectivele specifice ale cursului cuprind:

- posedarea specificului, formelor și funcțiilor cercetării;
- rezolvarea problemelor teoretice care necesită constatarea anumitor legități, proprietăți sau fenomene anterior necunoscute;
- utilizarea tehnicilor, instrumentelor și strategiilor în cercetare;
- prelucrarea și analiza datelor;
- redactarea textelor științifice;
- prezentarea și susținerea rezultatelor cercetărilor.

Notele de curs la disciplina *Metodologia cercetării științifice* includ zece teme care au drept scop familiarizarea cu noțiunile de bază ale cunoașterii științifice, metodologia cercetărilor în economie și management, funcțiile teoriei științifice, strategiile, metodele și instrumentele de cercetare, construcția ipotezelor, inducția și deducția ca sisteme metodologice de cunoaștere, rolul modelelor în cercetarea științifică, tehnicile și instrumentele de căutare și colectare a datelor, instrumentele și unitățile de măsură în cercetare, metodele de prelucrare și analiză a datelor, redactarea, prezentarea și susținerea rezultatelor cercetării.

BIBLIOGRAFIE

1. Balînschi A. Metodologia cercetărilor științifice în economie. Bălți: Editura „Marketing Plus”, 2015.
2. Boncz I. Introduction to research methodology. Pécs, 2015.
3. Delbert M. and Salkind N. Handbook of Research Design and Social Measurement (6th ed.). London: Sage Publications, 2002.
4. Ionescu C. Metodologia cercetării științifice în management: note de curs. Universitatea „Spiru Haret”, România, 2007.
5. Kotnari C.R. Research Methodology: Methods & Techniques, New Age International (P) Ltd, New Delhi, USA, 2004.
6. Novikov D. Theory of Control in Organizations. New York. Nova Science Publishers, 2013.
7. Osborne J. Best Practices in Quantitative Methods. London: Sage Publications, 2008.
8. Pohoată I. Paradigme de gândire. Iași: Editura Universității „Alexandru I. Cuza”, 1994.
9. Răboacă Gh., Ciucur D. Metodologia cercetării științifice economice. București: Editura Fundației România de Mâine, 2004.
10. Răboacă Gh., Comșa M. Metodologia cercetării științifice economice. București: Editura Fundației România de Mâine, 2006.
11. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practic [on-line]. Bibl. șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți / Alcăt. Ana Nagherneac. Bălți, 2012.
12. Taha H. Operations Research: An Introduction (9th ed.). Prentice Hall, 2011.
13. Turabian K.L. A Manual for Writers of Term Papers, Theses, and Dissertations, 7th ed. Chicago: University of Chicago Press, 2007.
14. Пармакли Д.М. Методология научных исследований в экономике. Учебное пособие. Кахул, 2011.